

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. — Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Sapljeta 18. apr. (Za zadnji list prekasno „Slovenskemu Narodu“ došel izviren telegram.) V četrtek, petek in soboto so bili v Hercegovini krvavi boji vstašev s turško vojsko Muktar-pašev, kateri je s 25 tabori vojniki hotel tvrdjavo Nikšić z živim oskrbeti. Hercegovinski vstajniki so to popolnem zabranili. Turki so sedaj od vseh strani objeti. Izgubili so 500 mož in mnogo tovarne živine. Mogoče je, da bi vstaši vso to turško vojsko ujeli.

Iz Cetinja se 17. t. m. hrvaškim listom brzojavlja: Muktar-paša je odšel s 25 tabori turške vojske, da Nikšić z živim preskrbi, ker mej premirjem nij bilo moči v tvrdjavo ničesa vnesti. V četrtek so ga pričakali na Krstcu vstaši, kder se je boj končal za Turke jako neugodno in z mnogobrojno izgubo turško. V petek in soboto bili so se zopet hudi boji na Presjeku in Odžina-Poljani, kder ga je večja vstaška vojska dočakala. Vstaši so vzeli turške šance. Turkov je 3 tabore mrtvih še več pa ranjenih, ravno tako so izgubili več tovarnih konj. V nedeljo je šla iz Nikšića garnizona Turkom na pomoč, jedni oddel vstašev jih je razbil in zapodil nazaj v Nikšić. Muktar-paša je obkoljen od vseh strani. Ko bi imeli vstaši dosta municije in hrane, bi se morala cela turška vojska vstašem udati.

Iz Dubrovnika pak se dalje brzojavlja, da je pet taborov turške vojske šlo iz Bileća v Banjane, da oslabi vstaše, ki so v Dugi Muktar-pašo obkolili. Ali vrnila se je že mej potom, ko je čula, da so Turki v Dugi tepeni bili.

Pričakuje se, da bode Črna gora dala vstašem municije in hrane, in potem bodo Turki imeli svoj Sedan.

Iz Belgrada se dunajskemu „Tagbl.“ piše: Kneževi adjutanti so dobili ukaz pripraviti se za bojišče. „Knez hoče z velikim generalštabom 24. t. m. v Čuprijo oditi, kjer bode glavni kvartir vojske.“ — Vsi dopisi magjarskih listov poročajo, da je boj neizogiben in se kmalu začne.

Srbski časniki brez razločka barve razpalivajo narod opominjajoči, da sedaj prihaja čas ko mora vsak Srbin za svobodo naroda in domovine vse žrtvovati.

Nemškutarstvo na Hrvaškem.

Večkrat smo že imeli priliko, omeniti, da se nam zdi, ka bratje Hrvatje, imajoči borbo z Magjari premalo paze na jako nevarnega sovražnika, ki se jim tiho v sredino njih života zajeda in je v narodnem obziru mnogo nevarnejši nego Magjar, to je Nemec in tista nemškutarska usiljivost, ki se z judovsko nesramnostjo mej sosednje narode vtiska in precej nad njimi gospodovati in vladati hoče, tisti jež, ki je lepo prosil lisico, naj ga vzame v svoj brlog, ali tam se je tako šopiriti in bodečo svojo kožo razširjati začel, da je gostoljubo lisico iz lastnega njenega doma ven izpravil. Tak jež je nemškutar povsodi kamor se mej Slovane naseli; od početka tih in pohleven, postane ošaben in gospodovalen. To mi Slovenci bitko čutimo in bomo čutili v ostrej borbi morda še več let. Ali evo, tudi Hrvatje so že začutili tega lesnega črva v svojem logu in upamo, da ob pravem času.

Kakor je iz našega mariborskega dopisa vidno in kakor čitamo v vseh hrvaških listih,

postali so v drugem glavnem mestu Hrvaške, v Varaždinu, tam naseljeni Nemci in nemškutarji že tako drzni, da so hoteli nemško politično demonstracijo napraviti in so povabili znane nam mariborske nemškutarske fanatike na to slavlje. Ob pravem času je hrvaški „Obzor“ na to nevarno početje, na prvi kal nemškutarskih poskušajev opozoril hrvaško občinstvo in vlado. Hrvaška vlada je v tem res pokazala potrebno in vse hvale vredno energijo. Mariborcem je bil prepovedan pot v Varaždin in gotovo smejo veseli biti, da je prepovedan, ker že se je bilo tudi hrvaško občinstvo ogledalo. Vlada pak je celo stvar začela preiskavati. Uže 50 Nemcev in nemškutarjev, ki so demonstrirali, bilo je, zaslišanih, mej temi tudi župan Pust, sam nemškutar. Če telegram „Primorca“ prav umejemo, najdena je pruska tendenca pri teh demonstracijah.

Zatorej Hrvatje prav storé če to seme precej in brez premisleka steró. Če ne se nemškutarija osmeli in hrvaška vlada bode v samem Zagrebu dobila nemško-nacionalno prusko opozicijo. In kjer sta Nemec in nemškutar tam takoj pritisne jud se svojo po vsem svetu znano nesramnostjo, in juda je tudi baš na Hrvaškem uže preveč in je ravno on velik podpornik švabstva. Pozor bratje Hrvatje, da vsled sedanje obzirnosti, ki bi se vam z veliko nehvaležnostjo plačevala, ne zabredete v tako teške boje, kakor jih imamo mi Slovenci biti. Treba vam za boga nij.

Samo ob sebi se uže ume, vendar še izrekoma pristavljamo, da s tem, kar smo tu rekli, ne mislimo vse Nemce mej nami. Mi spoštujemo nemškega delavca ali naseljenca sploh, ako se obnaša v duhu miru in dobrega sosedstva. Črtimo pa res ene, ki nad nami

Listek.

Tri dni v starem Rimu.

(V ljubljanski čitalnici govoril prof. Fr. Wiesthaler.)

(Dalej.)

Tu bljuje nek orjak ogenj, požira meče, si vbija žreblje v glavo i žveče i hrusta stare črevlje. Tam balanzira drugi svojim čelom ranto s tehtili; zdaj je dostavil na vsak njen konec jednega dečka. Oba se jameta polagoma drug drugemu bližati, uže sta se spoprijela i se z vso resnostjo borita, ne da bi ranta pala ali da bi jo moral glumač kako rokama podpirati. Na to si da mož težko naklo na prsi postaviti i vsakemu je dovoljeno težkimi kladvi po njem biti; tako močan je ta orjak! Tam le skačejo na razne načine skozi goreče obročje. Tu kaže nek ptujec pri malej mizici svojo umetnijo z belimi, okroglimi kamenčki; komaj je je pokazal, uže so tudi izginili na krat jih vidimo iz njegovih ust zopet pri-

hajati. Zdaj jih je popolnem požrl! A čudno! precej potem jih privleče temu gledalcu iz ušes, onemu iz ust tretjemu iz nosa. Njegov sosed siromašen, star človek kaže privajeno opico v vojaške opravi; ona izvršuje prav spretno vojaške vaje v smeh veselemu občinstvu. — Ne daleč od todi meče nekdo žoge, obročje i bodalca ob jednem v zrak ter je zopet ročno vjema. Na vrvi tu pleše i skače yrvohodec tako drzovito, da nas je kar groza. Nakrat je krivo stopil i na tleh leži — silno stokaje; morda si je revež roko ali nogo zlomil, a surovo ljudstvo se ne zmeni za to, še smeje se mu med tem, ko ga odnašajo. Njegov naslednik na vrvi še nij tako izurjen, malo okorno se vede, ljudstvo se mu z začetka posmehuje, slednjič pa jame tako sicati, da mora mladi „umetnik“ odstopiti. Takih in enakih prizorov lahko vidimo še več, vendar ker smo uže jako utrujeni, treba nam počitka, da se bomo mogli jutri čvrsti i zdravi napovedanih slovestnostij udeležiti. Tudi je uže noč na-

počila i ulice v Rimu nijso v tem času nič kaj varne. Razsvetljene nijso i potepajo se po njih lupezniki vsake vrste, ki bi nas lahko napali; to bi ne bilo nič kaj izvanrednega. Mesto ima sicer, od kar vladajo cesarji, iz 7000 mož obstoječo nočno stražo, ktere naloga je, meščanstvo požarov i vlomov varovati; a oni klativitezi jim kljubujejo s tem večim vspehom, ker se jim češče celo može iz odličnih stanov pridružujejo. Vsaj nam je vendar Servilius pri obedu pravil, da se celo njegovo Neronsko veličanstvo s svojimi sodrugi takih ponočnih tepežev prav rado i pogostokrat udeležuje. Glejmo tedaj, da pridemo brž ko mogoče pod streho. Ker nam je naš gostonil na dvorišču ležeče spalnice odkazal ne bode nas v dobrem spanju motilo niti vpitje ponočnjakov, niti podoknice zaljubljenih, niti drdvanje vozov. — Taho smo tedaj končali prvi dan svojega potovanja v Rimu ter hočemo v Morfejevih krepčalnih rokah sledečega pričakovati.

Uže naznanja zopet rudača zarja prihod

gospodovati hočejo, ki svoj jezik in svojo šego vsem nam uriniti hočejo, povsodi v šoli, uradu in v javnosti svoje vladanje nam silijo, proti nam domačinom agitirajo, volijo, govore in glasujejo. In le te mislimo, ne pa, da bi zalili mirnih Nemcev, ki nam nič zlega ne store in ki ne glasujejo zoper nas. Teh je pa malo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. aprila.

Glas, kateri je bil v nedeljo prišel, da so se **ministerski dogovori** na Dunaji z jednoletnim provizorijem končali, nij obistinil se. Še toliko se nij dosedaj doseglo; nič, niti kak provizorij. Mej tem magjarski listi dovikujejo svojim, cislejtanski pa svojim ministrom naj se ne udajo. Tu se vidi kaj je Beust naredil z uvedenjem dualizma, ki je iz jedne države naredil dve, katerih jedna vleče na levo druga na desno, pa bi morale jednim potom na ravnost hoditi.

Najnovejša poročila javljajo, da je bila včeraj pod predsedstvom samega cesarja ministerska seja, ki je več ur trajala. Kaj se je sklenilo, tega nihče še ne ve. Gotovo pa, da se je reklo: Sedaj, ko so taki vnanji politični oblaki, ne bi smelo biti razdorov.

Iz **Trsta** prinaša dunajska „Deutsche Zeitung“ dopis, v katerem beremo, da je v Pulj prišel pred tremi dnevi ukaz naj se napravijo potrebne armature za oba monitorja, ki sta v Donavi poleg Pešte. Monitorja bosta potem v Zemun na srbsko mejo v Donavo postavljena.

Dalmatinci i „Narodni list“ spominja v članku, daje lani ob teh dneh cesar po Dalmaciji hodil. Tačas je hrvatski narod v Dalmaciji veliko upal doseči za svoj jezik v šoli in uradu. „Nu žalibože naše nade so zakopane“ toži „N. l.“

V **galickem** deželnem zboru je bila obširna debata o postavi zoper oderuhovstvo. Vsi govorniki so bili v tem jedini, da ljudstvo strašno uboža, posamezni oderuhi se pa na njegov račun bogate!

Vnanje države.

Ruski organ Gorčakovljevi v Peterburgu prinaša prevod članka dunajske oficijozne „Pol. Corr.“ pa pravi, da se razpore mej Rusijo in Avstrijo nij bati. Povod temu so članki „N. Fr. Pr.“, katera bi za življenje rada vzdignila Evropo na Rusijo in zatrla potem Slovence na severu in jugu se zemlje božje. Pomnilmo to nemško ljubezen!

O **Srbiji** nemški listi in magjarski lažejo, da kmetje nečejo posojevati državi na razpisano narodno posojilo. To pa nij istina, in sam izven avstrijsk nemšk časnik opozoruje, da se nij zanesti na poročila magjarskih

in ustavovskih naših novin v tej zadevi. Srbija bode imela denarja dovolj.

V novo **rumunsko** ministerstvo so prišli trije generali, to je: za vojsko in notranje general Floresco, finance general Tell in javna dela general Ghergel. — Ali ima to kaj pomeniti za spomladansko orijentno akcijo? O tem more le prihodnost odgovarjati.

Iz **Berlina** se telegrafira 18. t. m., da Bismarkova „Nord. Allg. Ztg.“ prinaša dopis s Peterburga, v katerem se odločno pobija, da Rusija ne igra v orijentalnem vprašanju kakove dvoilčne neiskrene igre, kakor se jej od nekovich (nemških in magjarskih) listov očita.

Francoski „Journal des Debats“ priobčuje motivno poročilo k predlogu o svetovnej razstavi, katera bode leta 1878 in v katerem Francoska mir obeta rekoč: „Ker Francoska to razstavo proglašaja, izreka svojo voljo, pri idejah zmernosti in modrosti ostati in izjavlja, da hoče mir.“ — Nemcem je to najvažnejši pirh in se ga vesele iz znane bojazni pred francosko kaznijo za grehe posedanske. Ali ta vendar pride.

Iz **Rima** se poroča, da se je dogovarjanje mej Rimom in mej Španijo pretrgalo. Španija je hotela prevzeti konkordat od leta 1851 samo članka o verskej jedinstosti ne. — Papež je pisal kralju Alfonzu, v katerem ga opominja njegovih obljub.

Karlistom, ki so bežali na Francosko, dovolila je vlada še podaljšan obrok, v katerem se mogo brez kazni v domovino vrniti.

Dopisi.

Iz **Maribora** 18. aprila [Izv. dop.]

Naš „Männergesangsverein“ je bil sklenil na velikonočno nedeljo iti v Varaždin na nemško produkcijo. Priprave so bile na vseh straneh velikanske, tem več, ker so se naši Nemci nadejali „die Wacht am Rhein“ celo na hrvatske zemlji razširjevati. Vaja je bila za vajo „ob Regen oder schön, nach Warasdin muss Alles gehn, um den Slaven zu zeigen, das wir nichts fürchten“ in najeli so si še 4 tenoriste iz Gradca in 2 hornista iz Dunaja. Ali reč je drugače izpala. Naši nemški Turki so vpili, Hrvatje so pa odločili. Na veliko soboto večer so imeli glavno vajo. Ob pol desetih uri stopi naš župan dr. Reiser v dvorano s telegramom v roki, kateri se nemško tako-le glasi: „Von der Varasdiner Behörde wird den Sängern aus Marburg der Einzug in unsere Stadt verbotnen. Pust, Bürgermeister.“

Sedaj je bil grom in pekel. Jedni so vpili na hrvatski narod, drugi na vlado, tretji na duhovnike. Ali vse zastonj. Hrvatje so odločili. Naši prusijani pijonirji pevci naj gredo v

Lipnico ali pa v Cmurek. Tam jim ne bode nihče švabstva branil. Ali po slovanskej zemlji naj nikar ne segajo, za jedno dlan je ne bodo več dobili. Sicer so pa že prej iz hrvatskega Varaždina več pisem dobili, v katerih jim je bilo svetovano, na Hrvatsko ne hoditi. Toda temu se nij verjelo prej, ker v Varaždinu mora biti tudi mnogo Prusijanov, ki so jih prej skrivaj vabili. Pozor bratje Hrvati! Vi bračo Hrvati niti neznate kako opasne nemške sovražnike imate v svojej sredi. Pozor!

Iz **Vrhnike** 15. aprila [Izv. dop.]

Ljubljanski „Sokol“ združen s čitalničnim pevskim zborom, napravil je že mnogo izletov v okolico ljubljansko, a našem trgu, jednemu največjih na Kranjskem, poleg tega blizu glavnega mesta, nij še bila čast ga sprejeti. Ugovarjalo se nam bode, da izleti zarad tega izostanejo, ker Vrhnika slovi kot nemčursko gnezdo, a ti govori so ničevi, kajti naši občinski in šolski zastopi so narodni, tudi imamo narodnega deželnega poslanca. Ta faktum dovolj jasno kaže, da slovenstvo pri nas je še dobro ukoreninjeno.

Družbinske razmere do sedaj pač nijso bile posebno povoljne, a nekaj časa sem se videzno boljšajo. Nestrpljivost nasprotnih si strank se vedno manjša in nadejati se je da, antagonizem polagoma izumrje.

V dosego tega bi izlet priljubljenega „Sokola“ k nam dosta pripomogel in sigurno bodo naš vrli deželni poslanec, naš narodni župan in predsednik krajnega šolskega sveta, kateri vedo realiziranje sprožene misli dobro ceniti, skrbeli za to, da se narodno društvo častno sprejme. Čas za izlete je blizu, torej je potreba v tem smislu odločitve.

Končno naj bode v zabavo bralcev „Slov. Naroda“ še omenjeno, da tukajšnji kolovodja nam nasprotnne stranke „mnogozasluženi“ c. kr. sodnik v pokoji in bilježnik še vedno na kroničnej želodčni bolezni trpi in nič prebaviti ne more, kar le količkaj po slovenskem diši. Nov dokaz tega je, da bi ga bil pred nekimi dnevi o priliki, ko je neka stranka zahtevala, da se kupna pogodba v slovenskem jeziku napiše, kmalu krč zadušil, a vedel je za sredstvo pomogavši mu iz preteče nevarnosti. Čujte, katero! Pohudičal je krepko po svojej stari navadi in raznimi psovki na Slovence še ono dodal, da so Slovenci — ušivci. Le tako naprej, saj dolgo ne bode trajalo, koš je že star. Je-li gospodine tudi „vom Ehrgefühl und

solnce i z njim prihod belega dne. Treba nam je vstati, tem bolj, ker slišimo že po celej hiši tekanje i govorjenje svoja dela opravljajočih sužnjev. Pozdravivši gospodarja nastopimo po kratkem zajutreku svojo pot v circus maximus med palatinskim i aventinskim hribom. Tamkaj bode danes velik „voznikiški skus“. Na vseh javnih prostorih nabiti programi naznanjajo nam imena konj i vozotajev, ki se ga bodo udeleževali, i za čas začetka tretjo uro (ob devetih zjutraj.)

Po krasno okinčanih cestah i ulicah je vse živo ljudij, ki se le o konjih i vozotajih pomenkujejo, ali pa že v circus derejo; ker se je namreč tamkaj silne množice gledalcev nadejati, se mnogi boje, da bi ne dobili več prostora; zato se je marsikdo že po noči v circus splazil, ali pa je koga tje poslal, da naj mu prostor hrani. Mi se tega nimamo bati, ker nam je že naš dobri gostomil prekrbel sedeže v nekem posebnem za ptujce odločenem delu gledišča. Vstopnina se pri

takih od cesarja danih igrah nikdar ne zahteva. Tu stoji pred nami circus, največi v celem Rimu i radi tega tudi „maximus“ imenovan. Od zvanaj ga obdajajo mnoga slopovja, galerije, prodajalnice i javni prostori. On sam je velikansko, podolgosto, nepokrito poslopje; na jednej 2 ožjih stranij ima obliko polukroga, na nasprotni pa je ograjen od 12 v skrivljeni črti sezidanih hramov (carceres), v katerih čakajo vozotaji se svojskimi konji i vozovi na znamenje za začetek. Sredi teh 12 hramov je glavni vhod, nad njim pa loža za igram predsedujočega konzula, ki ima danes cesarja nadomestovati. Glavnem vhodu ravno nasproti stoji na drugej strani „porta triumphalis“ (zmagovalna vrata), skozi ktera zmagovalci v teh skusih odhajajo. Ob obeh soravnih, podolžnih straneh vzdigujejo se stopnjema na obokanih mostovžih ležeče vrste sedežev, ktere so od zidovja (praecinctiones) opasane v nadstropja razdeljene i od zgoraj na vzdol od stopnic v

več zaklinkov (cunei) prerezana. Spodnje so kamnene, zgornje pa lesene; skoro vse vidimo že zasedene od hrupno se razgovarjajočih gledalcev, izvzemši najspodnje sedeže ali „podium“. Pred podijem je v brambo za gledalce železno omrežje, pred njim pa še globok rov. Med podolžnima stranema se vleče dirjalske; sredi njega zapazimo neko vzvišeno, kakih 12 črevljev široko i 6 črevljev visoko zidovje; na kojem stoje razni kipi, podobe bogov, majhna svetišča, stebri, velikanski obelisk, 6 vodobljujočih delfinov i stalo se sedmerico jajčastih stvarij (ova). To zidovje s celo svojo opravo imenuje se „spina“; ob obeh njegovih koncih postavljeni so po trije skupljeni kegljasti stebri (mestae) iz pozlačenega brona; okrog „spine“ ima vsak voz sedemkrat tekati. — A že je tudi podium ljudij napolnen. Prve njegove vrste so zaseli senatorji, vestalke i poslanci ptujih narodov, druge vrste pa so vitezi odmenjene. Med senatorskimi sedeži vidimo oddeljene lože, v njih pa naj-

Anstand durchglüht“ naj pa odgovori — Dežman.

Domače stvari.

— (Ljubljanski národnjaki) nameravajo praznovati slavje Palackega po povodu dovršenja njegovega zgodovinskega dela.

— (Slovenska knjižnica.) Četrti zvezek te beletristične zbirke, originalni roman „Na Žerinjah“, se uže stavi in izide maja. — To poročevaje prosimo one, ki so naročili a ne še novcev poslali, naj to storé, ker s tiskarno ima izdatelj drag in točen račun a naročnikov ne toliko, kolikor bi se morda vendar pričakovati smelo.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 24. aprila bo benefica igralca „Dramatičnega društva“, g. Franjo Schmidta. Predstavljal se bode prvič, po gospodu beneficijantu prestavljena jako mikavna Rosenova veseleogra v 3 dejanjih „Zmota za 30.000 forintov“. Gospod Schmidt ima uže večletne zasluge za slovensko gledališče, je jako marljiv in rutiniran igralec, ki se z vso resnobo vsake naloge poprime ter dobro izpelje. Upamo torej, da bodejo prijatelji slovenske Talije ta večer g. beneficijantu svojo simpatijo s tem izkazali, da bodo vsi prišli.

— (Ščuvanje na slovenske profesorje) je posebno priljubljen predmet ljubljanskemu „Tagblattu“, ki povsodi le policijo na pomoč kliče. Tako je tudi zadnjo soboto prinesel članek o naših srednjih šolah, v katerem se ljuti, da naši slovenski dijaki ne marajo posebno za prusijansko nemčenje. Ako pa slovenske profesorje krivi, da so nemškeje literaturi neprijazni, ker Auersperg-Grüna niso slavili, je to neumna denunciacija. Za nemško literaturo in nemške klasike je vsak izobražen Slovenec vnet in bode mladini le priporočal, naj se uči iz njih. Auersperg-Grüna pa ne štejejo niti sami nemški kritiki mej klasike in kolikor se mi iz gimnazijalnih let spominjamo niti ultra-Nemec prof. Heinrich ne pritruje g. Schafferju, ki je Grüna nad Schillerja ali poleg Schillerja povzdignil. Bedasto pa moramo imenovati denunciacijo „Tagblattovo“, ki je očital nemcu slovenskemu profesorju kot na glavni greh to, da je svoje učence vprašal, kdo je mej njimi Nemec. Vsak pedagog ve, da je to dolžnost učiteljeva, vedeti, kateri jezik je učencu bolj priučen. Sicer pa mi tako dobro vemo, da slovenski profesorji

svojo dolžnost izpolnjujejo, da smemo denuncijante in policijeklince „Tagblattove“ pozvati: na dan s fakti, kdor dolžnostij ne izpolnjuje, za tega je disciplinarna preiskava. Brez te so pa denunciacije bob v steno, ker poleg vas ustavovernih biričev je še višje mesto. Jeden slovenski profesor g. Šuman je bil na tako golo denunciacijo premeščen; ali ko je korak storil, da gre k samemu cesarju, začeli so ga še ustavoverni ministerski šefi prositi in dali so mu mesto na prvi gimnaziji v celem državi, na akademskem v Beču. Ne gre baš tako „Tagbl.“

— (Slovenski prostovoljci.) Slišali smo, da je te dni odšlo nekaj slovenskih prostovoljcev črez mejo na jug. Drugi baje mislijo potlej iti, ko bi Srbija v akcijo stopila — če bodo smeli ali mogli.

— (Ljubljanski „nemški“ turnerji), katere je novi učitelj telovadbe v dež. zboru omenjeni Prus, zopet k jalovemu življenju vzbudil, romali so bili te praznike v Trst, ali slabo so tam nemško kulturovali, če je res, kar govorica po našem mestu pripoveduje, da so jim Italijani pot domov pokazali ne baš uljudno.

— (Utonila je) včeraj do polu dne nad šentpeterskim mostom neka perica v Ljubljani. Pala je v vodo in deroča voda jo takoj potegne s soboj, ter jo zanese na globočino. Še le pod mostom tik vojaške kasarne zagleda jo vojak našega domačega polka, kateri jej plane do vrata bredé globoko vodo, na pomoč ter jo izleče skoraj brez zavesti in v naj večjem smrtnem strahu na suho. Čudno je to, da se ženska nij utopila, ker va ovi so jo gnali od jednega brega do drugega črez največjo globočino. Obleka jo je menda pri vršini obdržala. Očividec, kateri je ravno tedaj šel črez most, pripoveduje nam, da je bilo grozno videti, ko je nesrečnica sredi vode vila roke in sedaj skoraj potopila se v valovih, sedaj zopet prihajala k vrhu.

— (Nesreča pri velikonočnem streljanju.) Iz Sevnice se nam piše: Stoperski Tonček, krčmar na cesti proti Planini si je 16. t. m. pri streljanju z dinamitom desno roko, in Tone Radi iz Šmarja pri Sevnici tri prste od desne roke odstreliš. Kakor se sliši, sta ta dva moža od Brandsteterjevih rudnikov dinamit dobila.

— (Zadnji sneg), ki je pobelil po celém Kranjskem in daleč proti severu uže

zeleneča polja, nij storil toliko škode, kakor so se ljudje bali. Vedno oblačno nebo varovalo nas je mraza, tako da nikjer nij nič pozeblo, in pogosti dež preteklih praznikov pospravil je tudi vso sneženo odejo. Zvedriti pak se še vedno ne more, kar je kmetovalcem silo neugodno, ker sejati nij moč po premočenej zemlji. Vreme pa imamo še vedno deževno in neugodno.

Razne vesti.

* (Umrli je) bogatin baron Sina na Dunaji. On zapušta petdeset milijonov goldinarjev premoženja, in 4 hčere. Imel je 30 najlepših graščin, mnogo hiš na Dunaji.

— (Nesreča vsled povodnji.) Povodenj je na Ogerskem veliko nesreče naredila. V velikem kraju Mohacs je tisoč hiš voda izpodjela, škode je za pol milijona. — V Czongradu pak je 600 hiš podrlo se.

* (Smešna variacija) starega pregovora, „kdor drugemu jamo kopje sam vanjo pade“, prigodila se je pri zadnji povodni na bregu reke Tise. Mej mnogimi, ki so skušali na hloh in deskah svojo borno življenje, bil je tudi — zajec, ki je bil zlezal na brun, plavajoč po širokej vodi, in potem z njega skočil na staro vrbo, ki je molela iz valov. Kmetški fant iz Ade, bližnje ogerske vasi, zapačil je begunca, in veslal v malem čolnčku k vrbi, uloviv sivega strahopetca. Pristavil je čoln k drevesu in splezal nanj; a zajec, ki je pazno gledal to početje skočil je pred lovčcem v čoln, in isti se je pri tem odmaknil od drevesa, ter splaval počasi naprej. Fant je obvisel sam na vrbi in stoprav proti večeru so začuli vaščani njegovo klicanje na pomoč, ter rešili ga iz zanjke, v katero ga je bil zajec zamotil.

* (Na angleških železnicah nesreče) so tako mnogoštevilne, da se poročilo o njih bere kakor popis bitve. Leta 1875 je na britijskih železnicah smrt storilo nič menj nego 1290 oseb in 5755 je bilo ranjenih. Prejšnje leto pak je bilo število tacihi železničnih nesreč še večje.

* (Kitajci) se strašno množe in v Kalifornijo naseljujejo tako, da so tamošnji prebivalci razkačeni na nje, ker Kitajec je dober delavec in druge izpodriva.

* (Evropske vojske.) Leta 1874 je Francoska imela državnih stroškov jedno milijardo, 91 milijonov in 700.000 gld. — največ mej vsemi državami. Za njo prihaja Rusija z 956 milijonov in 200.000 gld.; Nemčija z 864 milijonov in 300.000 gld.; Avstro-Ogerska pa z 635 milijonov gld. Izmej teh je izdala za vojsko Rusija 303 milijonov, Francoska 276 mil., Nemčija 196 milijonov in Avstrija 98 milijonov. Torej Rusija največ.

prej cesarja Nerona, ktereja je ljudstvo pri prihodu se strašnim, dolgotrajajočim ploskanjem i kričanjem izprejelo, na dalje njegovo mater Agrippino, kakor pravijo, najlepšo žensko v Rimu, mestnega prefekta Burra, cesarjevega odgojitelja: sivega Seneka i še mnogo drugih odličnikov. Uže je celi circus do zadnjega kota zaseden; kakih 150.000 ljudij v njegovih prostorih.

„Tu klop o klop! tik sedijo,

Skor odra stebri se šibijo,

Iz bliž, iz dalj, visok obroč,

Naroči „razni“ čakajoč,

Doné ko šum valov globokih;

Ljudi nabasan se glednjak!

Ovinkov bolj i bolj širokih

Vzdiguje kviško v sinji zrak.

Kdo ve imena, šteje rode,

Ki prišli so v gostivne zgođe?“

Vse je v praznične obleki. Ženske mešane med moške se se svojimi solčniki ko ketno igraje pomenkujejo z gizdalini, zali dečki ponujajo orehe, ocvrte bobé i hladne vode,

kajti jako vroče je i solnce tako pripeka, da vidimo nektare dolgega čakanja site gledalce svojimi tunikami v znamenje nezadovoljnosti prav jezno okrog mahati — kar se začuje iz daljave nek glas kakor od piščalk i trobent. Krik veselja zadoni po celém gledališču i od ust do ust gredo besede: „uže prihaja o“. To je „pompa“ ali slovesna procesija, ktera se s kapitola črez forum Romanum i Velabrum proti cirku pomika; uže je blizu, zdaj je vstopila skozi glavni vhod ter ravno obhaja celo „spino“. Spredaj korakajo piskarji i trobentarji, za njimi trosijo mlade zale deklice cvetlice po poti; njim sledi na visokem, krasnem, dvokolesnem vozu od cesarja za namestnika odbrani konzul v triumfalnej obleki, to je v zlatovtakanej tuniki i škrlatnej togi. Državen suženj drži nad njegovo glavo zlat, z biserji okinčan venec. Kot spremstvo mu sledi tropa klientov, mladih plemičev, senatorjev i viših dostojanstvenikov. Njim za petami se peljejo vsi vozotaji se svojimi četvoricami, za

kterimi prav moško stopajo krepke i skoro nage postave tekunov i rokoborcev, ki se bodo koncem vozniskega skusa radovednemu ljudstvu v svoje izurjenosti kazali. Precej za njimi spremljajo nebrojni svečeniki podobe glavnih rimskih bogov z vsemi njihovimi pridevki na dragocenih vozovih, kipe cesarja i njegove rodbine pa nesejo deloma sužnji na prestolih i nosilnicah, deloma pa je vlečejo konji, orosloni i levi. Zagledavši Neronov kip jame ljudstvo zopet strašno vriskati in ploskati. Ko je ta spreved jedenkrat „spino“ odšel, se podajo vozotaji v svoje hramove, trobentarji v njim odmenjene stolpe ob obeh straneh teh hramov podobe bogov i cesarski kipi pa se postavijo na spino. Na to se najprej „neymrljivim“ bogovom opravi običajna daritev i ko je ona končana, pridrdrajo 4 četvorice v 4 raznih barvah ter srečkajo pred prepeto ovojo na desnej strani dirjalskega za red, v katerem bodo tekle.

(Dalje prih.)

Javna zahvala.

Vsem gospodičinam koleginjam in gospodom kolegom za prijazno sodelovanje pri mojej benefici, posebno pak g. kapelniku „Dramatičnega društva“ Antonu Stöckl-u; — potem za prekrasna venca vsem gospodičinam in gospodom mojo najtoplejšo zahvalo. Isto tako se zahvaljujem prisrčno gospodom dijakom za dobro voljo, namestajoči mi venec podariti. Ob enem izrekam javno, da je oni gospod intrigant, ki mi je besede podtikal: „da mi nij nič za venec, ki bi mi ga gospodje dijaki podarili,“ nesramni lažnjivec.

V Ljubljani dne 19. aprila 1876.

Jošip Kocelj,
regisseur „Dramatičnega društva.“

Umrli v Ljubljani

od 13. do 17. aprila:

Nik. Weinberger, 24 l., v prisilnej delavnici za jetiko. — Josip Žerovnik, 50 l., v bolnici za jetnim krčem. — Marija Molek, 16 l., v bolnici zaradi krojenja krvi. — Ivan Ferko, 2 l., dete delavca, za jetiko. — Regina Ambrož, 66 l., v bolnici za jetiko. — Franjo Zavr, 20 l., v zaporu a Gradu za srčno vodenico. — Franjo Hauptman, 2 l., dete delavca vsled slabosti. — Jak. Pirc, 63 l., vsled pljučnega utrpjenja. — Marijana Dimnik, 38 l., v bolnici za piemijo.

Loterijske srečke.

V Gradci 15. aprila: 43. 10. 25. 58. 27.
Na Dunaji 15. aprila: 16. 15. 76. 27. 83.

Tržne cene

v Ljubljani 19. aprila t. 1.

Pšenica hektoliter 8 gld. 50 kr.; — reš 5 gld. 60 kr.; — ječmen 4 gld. 10 kr.; — oves 3 gld. 58 kr.; — ajda 5 gld. 20 kr.; — prosa 4 gld. 23 kr.; — koruza 5 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 40 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 46 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 15 kr.; — slamo 2 gld. 45 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gld. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Prostovoljna dražba vinogradskega posestva v Pavlovi gori.

C. kr. okrajna sodnija v Ormužu, kot obravnavna sodnija naznanja:

Za prosto javno dražbo, zapuščine 19. febr. 1876 v Pavlovi gori umrlega vinogradskega posestnika gosp. Karola Franzja v Pavlovi gori, v najprijetnejšem vinogradu Ormuških vinogradov, jedno uro od mesta in železniške postaje Ormuške oddaljeno. S prav lahko dovozno potjo in lepim razgledom 10 oralov 84 ¹/₁₀ □ sež. obsegajoče, zaradi skoro gotove železnice Dunaj-Novi jako priporočljivo, dobro zasajeno vinogradno posestvo Brg št. 1 ad Libenberg in dom. št. 170 zemljiščnih knjig IV. Fol. 56 graščine Ormuške, kder je tudi zidana s slamo krita hiša, z dvema sobama, kuhinjo in kletom, potem gospodarsko leseno poslopje tudi s slamo krito s premakljivim blagom v cenenej vrednosti 156 gld. 58 kr. je določen narok za prodajanje

24. aprila 1876

do polu dne od 10. do 12. ure na kraju posestva s tem pristavkom, da bode posestvo za uže ceneno vrednost 5130 gld. takoj k prvim izklicano, ter da se pod to ceno ne bode prodalo, in da vsak licitant mora položiti 10% vadiuma. Premakljivo blago bode se tudi le za, ali višje, cenene vrednosti prodalo in to sicer največ ponujočemu za gotovo plačilo.

Natančnejši licitacijski pogoji, kakor tudi zemljiščne knjige izvedeti in uvideti se morejo pri tukajšnji sodnji.

C. kr. okrajna sodnija v Ormužu.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.

2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte a. Cena 50 kr.

3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliz, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Sečla; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.

Ravnokar je izšel

Schematismus der krainischen Volksschulen,

herausgegeben vom krainischen Landes-Lehrerverein,

ki obsega vsa učiteljska mesta, njih plače, deželne in okrajne šolske oblasti, ter alfabetičen imenik vseh učiteljev in učiteljic na Kranjskem. 3 pole 8°, cena 40 kr. Za 42 kr. franko ga razpošilja kamorkoli

Bukvarnica Ign. Kleinmayer & Fed. Bamberg-ova
v Ljubljani.

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop

iz ozdravilnih planinskih zeljišč

■ za pljuče in prsa ■

po zdravniškem predpisu pripravljen, je naj ozdravilnejši pripomoček za bolezni dihalnih organov, kakor tudi za krljel in bronkijalni katar, naj uže bode akutno ali kronično, nadalje za zadušni kašelj, hripavost in bolečine v vratu.

Veliki sekrecijoni slizne kože, krljla in pljuče ozdravijo se v nenadeno hitrej dobi tako, da ako se uživa

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop

ne začenja se nikoli pljučno bolezen razširjanje.

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop vznemirja slizne kožice, in sicer tako, da se pridobiva dober tek ter da uživanja jed dobro pristuje, ter splošno okrepčanje v občo množijo; zaradi tega odstrane se vse čutnične bolečine, kateri večji del nastajajo vsled slabega krvnega mešanja.

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop dostal je od leta 1856 na celim svetu svoje izkustvo, mnogo zdravniških izpričeval potrjuje izvrstni gotovi, ter radikalni njegov učinek; tako obilno kupovanje je gotovo dosti jasni, ter očitni dokaz njegovega ozdravljenja in prijudnosti.

Oni p. n. kupci, kateri želé dobivati izvrstni pravi schneebergski zeljiščni allop, katerega jaz od leta 1856 sem izdelujem naj blagovolijo izrečno zahtevati!

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop.

Samo takrat je
moj izdelek, ako
je na vsakej steklenici ta pečat.

Ponarejevalci
tega varstvenega
znamenja kaznu-
jejo se po pbstav-
nem zakonu.

Nakazanje o rabi doda se vsakej steklenici.

Zapečatena originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr., ter je vedno v svežnem stanju in se dobiva le pri izdelovalcu

Franjo Wilhelm,

lekar v Neunkirchen na Spodnje-avstrijskem.

Zavijanje zaračuna se sé 20 kr.

Pravi Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop dobiva se tudi samo pri mojih gospodih odkupcih v Ljubljani pri Petru Lassniku, v Novem mestu pri Dom. Rizzoliju, lekarju; v Postojni pri J. Kupferschmidtu, lekarju; v Zagrebu pri Sig. Mitlbachu, lekarju.

■ Zaradi prevzemanja zalog naj blagovolijo trživa željni prijatelji obrniti se pismeno do mene.

Neunkirchen poleg Dunaja (Spodnje-avstrijsko).

Franjo Wilhelm,
lekar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Karmelitanski melisovec

iz Benek.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

Dunajska borza 19. aprila.

Enomi iz dojs v bankovih	64 gld 45 kr.
Enomi iz dojs v arbru	68 gld 30 kr.
1860 nrt. paosajfo	106 gld 50 kr.
Akcie Avstrijske banke	858 gld 70 kr.
Kreditne listice	135 gld 69 kr.
London	119 gld 9 kr.
Napol.	9 gld 5 kr.
C. k. cekini	65 gld 60 kr.
Srebro	103 gld 60 kr.